

Verhuizen naar Duitsland

INTERREG - Grenzregionen gestalten Europa
Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung der Europäischen Union
INTERREG - Grensregio's bouwen aan Europa
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie

Inleiding

Voordat u het besluit neemt naar Duitsland te gaan verhuizen, doet u er goed aan te informeren wat de gevolgen zijn van deze EMIGRATIE.

Bij emigratie denkt men vaak aan het verhuizen naar Canada, Nieuw Zeeland of Australië. Maar ook de Nederlander die besluit om te gaan wonen in Duitsland (al is het maar een paar meter over de grens) emigreert.

Hebt u een geschikt huis gevonden, is het aan te raden informatie in te winnen bij organisaties die van belang zijn. In deze brochure wordt alleen basisinformatie verstrekt.

Duitsland

In het Duitse federale stelsel hebben de 16 deelstaten precies omschreven bevoegdheden overgedragen aan een Bond. Deelstaten kennen regeringen en parlementen, evenals de Bond zelf. Op Bonds niveau is de Bondspresident het staatshoofd, en staat de bondskanselier aan het hoofd van de regering. De Bondsdag (het parlement) wordt via een zodanig kiesstelsel gekozen dat de regionale verschillen en belangen erin tot uitdrukking kunnen komen. Dit geldt nog sterker voor de Bondsraad, een orgaan waarin de deelstaten via een verdeelsleutel vertegenwoordigd zijn, en dat betrokken is bij alle wetgeving waarin de bevoegdheden of de belangen van de deelstaten in het geding zijn.

Door de federale structuur van Duitsland hebben de regeringen van de 16 deelstaten bevoegdheden op beleidster-

reinen zoals de belastinginning, onderwijs, vreemdelingenbeleid en vraagstukken van de openbare orde. Bij de uitvoering van het regeringsbeleid is de Bondsregering dan ook vaak afhankelijk van de medewerking (en bij het wetgevende proces soms de instemming) van de deelstaten.

Niedersachsen

Niedersachsen is wat betreft oppervlakte de één na grootste deelstaat van Duitsland (47.618 km²) en is groter dan Nederland. Niedersachsen heeft ongeveer 8 miljoen inwoners. De economische sterke kernen bevinden zich in het zuidelijke gedeelte van de deelstaat, rond de grote steden Hannover en Braunschweig. Ook in de regio rond Osnabrück ligt een industrieel zwaartepunt. Niedersachsen had in 2010 een aandeel van 8,6% van het totale bruto binnenlands product van Duitsland.

Nordrhein-Westfalen

Nordrhein-Westfalen (NRW) is één van de belangrijkste deelstaten van Duitsland. NRW is de deelstaat met de meeste inwoners (18 miljoen). NRW heeft een aandeel van ongeveer 22% van het bruto binnenlands product. NRW is even groot als België en Luxemburg samen (34.079 km²) en heeft meer inwoners dan heel Nederland. Ook voor Nederland is dit een belangrijke deelstaat. Van de totale Nederlandse export naar Duitsland gaat er ruim 30% naar deze Duitse deelstaat.

Websites met algemene informatie over Duitsland zijn:

www.deutschland.de

www.duitse-ambassade.nl

www.duitslandweb.nl

www.tatsachen-ueber-deutschland.de

www.dutch-embassy.com

www.goethe.de

INSCHRIJVING

Inschrijving bij de Duitse gemeente

Wanneer u naar Duitsland verhuist, dient u de auto, radio, tv aan te melden. Voor de aanmelding in Duitsland bij de "Stadt- of Gemeindeverwaltung" (Rathaus, afdeling "Meldewesen" of "Bürgerbüro") dient u de volgende documenten mee te nemen:

- de schriftelijke afmeldingsverklaring van de Nederlandse gemeente,
- een geldig paspoort of id-kaart,
- een uittreksel uit het geboorteregister

Verblijfsvergunning

Voor een rechtmatig verblijf, langer dan 3 maanden, heeft u sinds 2007 geen verblijfsvergunning meer nodig. U dient zich wel aan te melden als inwoner in uw gemeente. De voorwaarden die vroeger golden voor de aanvraag van de verblijfsvergunning bestaan nog steeds als u zich als inwoner wilt aanmelden. U

dient voor een verblijf in Duitsland langer dan 3 maanden aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- u heeft een geldig paspoort of identiteitsbewijs, en de schriftelijke afmeldingsverklaring van de Nederlandse gemeente,
- u moet in uw eigen onderhoud kunnen voorzien (een inkomen (uit arbeid) hebben),
- u moet een ziektekostenverzekering hebben welke voor u en eventuele familieleden alle risico's in Duitsland dekt,
- u mag geen gevaar vormen voor de Duitse samenleving.

INKOMEN

Hebt u inkomen uit arbeid:

Geef bij uw werkgever, voor de overboeking van uw salaris, eventueel een Duits banknummer met de BIC- en IBAN-codes door. Deze nummers staan op uw bankafschriften of vindt u op de site voor het digitaal bankieren.

Vraag bij uw belastingadviseur informatie over de eventuele fiscale gevolgen van uw voorgenomen emigratie.

Bent u zelfstandig ondernemer:

Vraag informatie bij uw belastingadviseur of accountant

AOW/AnW

Voor de AOW en de AnW kunt u voor informatie terecht bij de Sociale Verzekeringsbank van wie u uw uitkering ontvangt.

WAO/WIA en Wajong

Voor de WAO, WIA en Wajong kunt u voor informatie terecht bij UWV (zie adressenlijst).

Een Wajong-uitkering komt in de meeste gevallen te vervallen. Alleen in uitzonderingsituaties kan deze uitkering na emigratie betaald worden. Informeer u hierover bij UWV.

WW

Bij UWV kunt u ook informatie inwinnen over het eventueel meenemen van de WW-uitkering voor een maximumperiode van 3 maanden.

Prepensioen/bedrijfspensioen

Voor het prepensioen is het juiste aanspreekpunt de uitkeringsinstantie, uw bedrijfspensioenfonds én de belastingadviseur.

Uw pensioen wordt mogelijk in Duitsland belast.

WWB / WMO

Als u een uitkering via de Wet Werk en Bijstand of de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van de Nederlandse gemeente ontvangt dan **vervalt** deze bij een verhuizing naar Duitsland!

SOCIALE VERZEKERINGEN

In de EU-verordening is vastgelegd welke sociale verzekeringswetten van toepassing zijn. Hoofregel is, dat u slechts aan de wetgeving van één lidstaat onderworpen kunt zijn. Werkt u uitsluitend in één lidstaat in loondienst of als zelfstandige, dan is de sociale verzekeringswetgeving van de lidstaat waarin het werk wordt uitgevoerd van toepassing. Hierop bestaan diverse uitzonderingen. Wij adviseren u vóór de emigratie hierover informatie in te winnen bij het Bureau voor Duitse Zaken of bij EUREGIO (zie adressenlijst).

Wonen in Duitsland, werken in Nederland

Als u naar Duitsland verhuist en u in Nederland blijft werken, krijgt u de status "grensarbeider".

U blijft dan in NL sociaal verzekeringsplichtig en belastingplichtig. Onder het begrip "grensarbeider" wordt verstaan: iedere werknemer die zijn werkzaamheden uitoefent op het gebied van de ene lidstaat en woont op het grondgebied van een andere lidstaat, waar hij dagelijks of minstens eens per week naar terugkeert. Deze status bepaalt, dat op deze werknemer het Europees recht van toepassing wordt. Dit heeft gevolgen, vraag hier naar.

Gevolgen voor de volksverzekeringen

Verzekerd voor de Nederlandse volksverzekeringen is iedereen die in Nederland woont. Verder zijn ook verzekerd diegenen die in Nederland werken en op grond daarvan loonbelastingplichtig zijn.

Als u na de emigratie géén belastingplichtig werk (meer) verricht in Nederland, dan bent u **uitgesloten van de volksverzekeringen**. Een werkloosheidsuitkering of ziekengelduitkering van UWV wordt gelijkgesteld met werken in Nederland.

Dit is meestal het geval bij de niet werkende partners en emigranten die met een WIA-uitkering, pré-pensioen of AOW-uitkering verhuizen. Werkt u daarnaast nog in deeltijd in Nederland, dan blijft u verzekerd. Dit kan gevolgen hebben voor alle rechten uit de volksverzekering (AOW, AWBZ, AnW en AKW).

Vraag hiernaar (schriftelijke) bij de Sociale Verzekeringsbank, het Bureau voor Duitse Zaken, EUREGIO of de ziektekostenverzekeraar (zie adreslijst).

Als u op grond van het inkomen uit Nederland zorgverzekerd bent, blijft u daardoor ook AWBZ verzekerd. Hebt u geen inkomen of een laag inkomen, dan kan een vrijwillige AOW-verzekering een goede optie zijn om een gedeelte van het ouderdomspensioen op te bouwen.

Ziektekosten

Als u in Duitsland woont en in Nederland blijft werken, blijft u in Nederland verplicht verzekerd voor de zorgverzekering.

Van de zorgverzekeraar ontvangt u het formulier S1; dit geeft u af aan de "Krankenkasse" in het Duitsland. De "Krankenkasse" bepaalt of er eventueel meeverzekerden zijn. Dit kunnen gehuwde partners en kinderen (zgn. verdragsverzekerden) zijn. De "Krankenkasse" meldt deze verdragsverzekerden aan het CVZ, Postbus 320, 1110 AH Diemen. Meeverzekerden die gebruik willen maken van de zorg in Nederland kunnen gebruik

maken van de EHIC die ze van CVZ ontvangen.
De verdragsverzekerden zijn in NL bijdrageplichtig (kinderen tot 18 jaar gratis).

Let op: De grensarbeider kan in NL én D gebruik maken van de zorg. De verdragsverzekerden moeten, indien zij gebruik willen maken van de zorg in Nederland, hiervoor de EHIC gebruiken die zij van CVZ hebben ontvangen. Deze is herkenbaar aan de code 9990-cvz. Als u deze nog niet hebt, kunt u die bij CVZ (www.cvz.nl) aanvragen.

De grensarbeider kan overwegen in NL alléén een basisverzekering af te sluiten. Vraag hierover details bij de zorgverzekeraar en/of EUREGIO !!!

Postactieven (Gepensioneerd AOW; VUT/ Prepensioen; AnW en WAO/WIA) die in D wonen, moeten zich melden bij het CVZ. Zij kunnen niet meer bij de bestaande zorgverzekeraar verzekerd blijven.

Van het CVZ ontvangt de verzekerde een formulier S1 (ook wel E121 genoemd). Dit wordt afgegeven bij een "Krankenkasse" in het woonland. De "Krankenkasse" bepaalt of er eventueel meeverzekerden zijn.

Dit kunnen alleen gehuwde partners en kinderen onder de 18 jaar zonder eigen inkomen zijn (zgn. verdragsverzekerden). Kinderen boven de 18 jaar zijn zelfstandig verzekerd. De "Krankenkasse" meldt deze zogenaamde verdragsverzekerden aan het CVZ, Postbus 320, 1110 AH Diemen.

OVERIGE VERZEKERINGEN

Hierbij moet u denken aan bijvoorbeeld: WA-verzekering particulieren, autoverzekeringen, begrafenisverzekeringen, levensverzekeringen, diverse risicoverzekeringen en ook de voordelen van lijfrenten en kapitaalverzekeringen. Net als in Nederland is het afsluiten van een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren, "Privathaftpflichtversicherung", ook in Duitsland noodzakelijk. Veroorzaakte schade aan derden waar u volgens de wet voor aansprakelijk bent, wordt door deze verzekering gedekt.

De Duitse wet kent, net als de Nederlandse, een verplichte WA-verzekering, de "Kfz-Haftpflichtversicherung". Inwoners van Duitsland zijn verplicht voor hun auto een Kfz-Haftpflichtversicherung af te sluiten overeenkomstig de Duitse algemene voorwaarden voor autoverzekeringen. Zo zijn Duitse autoverzekeraars wettelijk verplicht elke auto tot een voorgeschreven minimum bedrag te verzekeren.

Weigert een Duitse verzekeraar u te verzekeren, dan kunt u een klacht indienen bij het "Bundesaufsichtsamt für das Versicherungswesen" in Berlijn. Ook in Duitsland is het mogelijk de auto WA-plus ("Teilkasko") of all risk ("Vollkasko") te verzekeren. Belangrijk is het afsluiten van een opstalverzekering ("Wohngebäudeversicherung") en een inboedelverzekering ("Hausratversicherung").

Het is aan te raden om een rechtsbijstandsverzekering in Duitsland af te sluiten. U moet bedenken dat de afwikkeling van een rechtsprocedure in Duitsland anders verloopt dan in Nederland. Loop vooraf al uw bestaande verzekeringen door. Voorkom dat u dubbel verzekerd bent en dus dubbele premie betaalt.

BELASTINGEN

Belastingplicht

Wie in Duitsland woont, betaalt er alleen belasting als hij of zij er bepaalde inkomsten heeft. Wie inkomsten uit **arbeid** in Nederland geniet, blijft hierover in Nederland belastingplichtig. Mensen, die in Nederland inkomen hebben anders dan uit arbeid (b.v. pensioen), moet informatie opvragen bij de belastingdienst en het Finanzamt.

Voor de inkomstenbelasting geldt:

- wie in Nederland zijn inkomen heeft en woont, is *'binnenlands belastingplichtig'*
- wie **niet** in Nederland woont, maar wel inkomsten in Nederland heeft, is *'buitenlands belastingplichtig'*.

De **buitenlands belastingplichtige** (de in Duitsland wonende maar in Nederland werkende belastingplichtige, welke geen fiscale voordelen heeft) **kan** aangeven dat hij als **binnenlands belastingplichtige** wil worden behandeld en daardoor aanspraak heeft op de gebruikelijke fiscale voordelen. De keuze voor binnenlandse belastingplicht is van belang als u gebruik wilt maken van de hypotheekrenteaftrek en/of een gezamenlijke aangifte wilt doen voor de heffingskorting.

Wanneer een belastingplichtige in Duitsland woont is hij in beginsel in Duitsland onbeperkt belastingplichtig. Dit betekent, dat hij voor zijn totale wereldinkomen aan de Duitse belastingplicht onderworpen is.

Wanneer de in Duitsland wonende belastingplichtige in Duitsland geen belastbare inkomsten heeft, zal hij per definitie geen belasting in Duitsland verschuldigd zijn.

Ook als u *tijdelijk in Duitsland gaat wonen*, kan er sprake zijn van emigratie.

Uitzondering: Keert u binnen een jaar na uw vertrek terug, beschouwt de Belastingdienst u voor de tussenliggende periode als inwoner van Nederland. Dit geldt niet als u kunt aantonen dat u in die periode daadwerkelijk in het buitenland heeft gewoond.

KINDEREN

Leerplicht

Bij emigratie wordt u onderworpen aan de wetgeving van de nieuwe staat. Dit houdt in dat uw kinderen onderworpen zijn aan de leerplicht van de Duitse wetgeving. Dit betekent **niet** dat uw kinderen in het Duitse schoolstelsel **moeten** worden opgenomen.

Als u uw kind(eren) in Nederland naar school wilt laten gaan, dient u dit vooraf met het "Schulamt" in uw woongemeente te bespreken. Hiervoor dient de Nederlandse school een schriftelijk-

ke verklaring af te geven waaruit blijkt dat het kind in Nederland aan de leerplicht (in Duitsland van 6 tot 18 jaar) voldoet.

Let op: Houdt rekening met zaken als: hoe oud zijn de kinderen, leren ze gemakkelijk/moeilijk, spreken ze reeds Duits, heeft de school extra faciliteiten voor de nieuwe "instromers", etc.

Kinderbijslag

Voor de kinderbijslag (AKW) is het van belang contact op te nemen met de Sociale Verzekeringsbank en het Bureau voor Duitse Zaken (zie adressenlijst), omdat u in bepaalde gevallen aanspraak kunt hebben op zowel kinderbijslag uit Nederland als Kindergeld uit Duitsland.

Studiefinanciering in Nederland

Voor kinderen die in Duitsland wonen, in Nederland studeren en de Nederlandse nationaliteit hebben, blijft het recht op de Nederlandse studiefinanciering bestaan. Tevens kan voor deze in Nederland studerende kinderen recht (tot 25 jaar) op "Kindergeld" bestaan. Vraag hierover informatie bij het Bureau Duitse Zaken en EUREGIO.

Verdere informatie is in te winnen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) in Groningen (www.ib-groep.nl).

Studeren in Duitsland

Informatie over studeren in Duitsland vindt u op www.campus-germany.de

Consultatiebureau/periodieke onderzoeken

Voor vragen rondom het consultatiebureau en de periodieke onderzoeken kunt u terecht bij de zorgverzekeraar in Nederland en de Krankenkasse in Duitsland.

ERFRECHT

Elk land heeft zijn eigen regels van erfrecht. Over het algemeen is bij overlijden wel duidelijk welk erfrecht geldt. In de meeste gevallen woonde de erflater op het moment van overlijden in het land waarvan hij ook de nationaliteit had. In zo'n geval is er niets aan de hand: het recht van het land van zijn nationaliteit - tevens het land van zijn woonplaats - is van toepassing. Dit geldt zowel voor Nederland als voor Duitsland.

Het wordt gecompliceerder als een Nederlander op het moment van overlijden in Duitsland woont en in Duitsland vermogen heeft. Naar Duits recht is het recht van de nationaliteit van toepassing. Ook naar Nederlands recht geldt in beginsel het recht van de nationaliteit. Echter, als de erflater nauwere banden met een ander land had, geldt het recht van dat land. Het Nederlandse recht gaat ervan uit dat als een Nederlander meer dan vijf jaar in een ander land woont er nauwere banden met het woonland bestaan. Na afloop van vijf jaren wijst het Nederlandse recht derhalve terug naar het Duitse recht dat deze terugverwijzing aanvaardt.

In de praktijk betekent dit dat voor een Nederlander die

naar Duitsland verhuist voor de eerste vijf jaar het Nederlandse erfrecht van toepassing blijft en na afloop van vijf jaar dan het Duitse erfrecht geldt. Het Nederlandse recht biedt de Nederlander de mogelijkheid om een rechtskeuze te doen. Hij kan kiezen tussen het recht van het woonland en het recht van het land van zijn nationaliteit. Deze rechtskeuze moet echter wel in een testament worden vastgelegd.

Inhoudelijke verschillen tussen het Nederlandse en Duitse recht maken het interessant en soms noodzakelijk een erfrechtelijke regeling te treffen, in het bijzonder als de erflater in Duitsland onroerend goed bezit. Het Duitse erfrecht kent bijvoorbeeld een recht op een legitieme portie voor ouders. De legitieme portie is in Duitsland 50% van het wettelijk erfdeel, in Nederland slechts 1/3 en er bestaat geen aanspraak op een legitieme portie voor ouders. De gevolgen kunnen aanzienlijk zijn.

Een voorbeeld:

De Nederlandse erflater X koopt een huis in Duitsland waarin hij met zijn vriendin Y zes jaar woont voordat hij overlijdt. In een testament bepaalt hij dat Y enige erf-genaam wordt. Zijn ouders leven nog.

Heeft X in zijn testament geen keuze voor het Nederlandse recht gemaakt, geldt het Duitse erfrecht. Wettelijke erfgenamen zijn dan de ouders van X, ieder voor de helft. Door het testament worden de ouders volledig onterfd. Zij blijven een aanspraak houden op de legitieme portie, ieder voor de helft van het wettelijk erfdeel, ieder dus voor 25%. In deze situatie dient Y derhalve in totaal 50% van de waarde van het huis aan de ouders van X te betalen.

Heeft X in zijn testament een keuze voor het Nederlandse recht gemaakt, worden de ouders geheel onterfd en krijgen zij niets aangezien het Nederlandse recht geen aanspraak op een legitieme portie voor ouders kent. Y is erfgenaam van het huis.

Successierecht

Over alles wat verkregen wordt krachtens erfrecht is belasting verschuldigd. Deze belasting heet successierecht (in Duitsland Erbschaftsteuer).

Het successierecht is onafhankelijk van het toepasselijke materiële erfrecht, d.w.z. onafhankelijk of men de goederen erft overeenkomstig Duits of Nederlands recht. Voor *in Duitsland aanwezig vermogen* (onroerend goed, bankrekening enz.) is successie-recht aan de Duitse fiscus verschuldigd. De hoogte van het te betalen successierecht is afhankelijk van de relatie tussen erfgenaam en erflater.

Dit geldt ook voor schenkingen. Om hogere belastingen te voorkomen, is het dan ook aan te bevelen bijtijds een goede regeling te treffen.

Het successierecht en de Erbschaftsteuer zijn nog niet geregeld in het belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland. Dit kan inhouden dat u over een erfenis dubbel belasting moet betalen. Vraag bij uw eigen belastingdienst na hoe men hier

mee omgaat. Met ingang van 1 januari 2014 treedt het nieuwe belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland in werking en is er geen sprake meer van dubbele belastingheffing.

Samenleving

Het samenleven van ongehuwden is in Duitsland wettelijk alleen geregeld voor homoseksuele paren. Samenlevingsvormen van heteroseksuelen worden in Duitsland derhalve niet erkend. Samenlevenden hebben dan ook geen aanspraak op een legitieme portie. Worden zij tot erfgenamen benoemd moeten zij echter een legitieme portie aan ouders of kinderen betalen.

Samenlevenden genieten geen belastingvoordelen. Zij hebben geen aanspraak op onderhoud. Onderhoudsbijdragen worden wettelijk niet erkend. Het is daarom aan te bevelen dat samenlevenden contractueel regelingen treffen in het bijzonder als onroerend goed wordt gekocht of wanneer de kosten voor het dagelijkse leven niet door beiden in gelijke omvang worden betaald.

AUTO

Bij een verhuizing naar Duitsland bent u verplicht uw auto z.s.m. aan te melden in Duitsland, u dient echter vóór af bij uw NL-verzekering na te vragen of deze uw auto ná de emigratie blijft verzekeren, is dit niet het geval dan moet de aanmelding direct plaatsvinden. Een in Nederland geregistreerde auto wordt door een Duitse verzekeraar niet geaccepteerd.

Laat door de Nederlandse verzekeraar, in de Duitse taal, uw schadevrije periode (no-claim), t.b.v. de Duitse verzekeraar vastleggen!

De aanmelding van auto's

De aanmelding van uw auto in Duitsland dient direct na de verhuizing bij het "Straßenverkehrsamt (SVA)", afdeling "Kraftfahrzeugzulassungsstelle" (bureau voor de afgifte van kentekenbewijzen) in het desbetreffende district, plaats te vinden. Hier ontvangt u ook de aanmelding voor de "Kraftfahrzeugsteuer" welke wordt afgehandeld door het "Finanzamt" in uw regio. De hoogte wordt bepaald door de inhoud van de motor en het verbruik (benzine, diesel of gas).

Voordat u uw auto kunt aanmelden, is het noodzakelijk zich eerst tot het "Kraftfahrzeugbundesamt (KBA)" in Flensburg (zie adressenlijst) te wenden. Nadat u hen een kopie van uw Nederlandse autopapieren hebt toegezonden, ontvangt u van het KBA een schriftelijke verklaring of uw auto al dan niet eerder in Duitsland aange-meld is geweest. De "Unbedenklichkeitsbescheinigung" die u dan ontvangt, heeft u absoluut nodig voor de aanmelding van de auto.

Voor de aanmelding van de auto is nodig:

- de "Unbedenklichkeitsbescheinigung";
- bewijs van de "Abgas-Untersuchung";
- de Nederlandse autopapieren en kentekenbewijs;

- uw paspoort;
- een bewijs van verzekering/Groene kaart (verkrijgbaar bij een verzekeringsmaatschappij).
-

De SVA wijst een Duits kenteken toe en geeft een blanco "Fahrzeugbrief" af en verzoekt de auto door de Technische Überwachungs Verein (TÜV) te laten keuren. Wanneer het voertuig is goedgekeurd, kunnen bij het SVA de Duitse autopapieren worden afgehaald. De Nederlandse papieren en kenteken worden door het SVA in beslag genomen. De kentekenplaten worden vernietigd en de papieren naar het KBA gezonden. Deze zorgt er eventueel voor dat het voertuig in Nederland wordt uitgeschreven.

In Duitsland moet op auto's "Kraftfahrzeugsteuer" betaald worden. De hoogte van de Steuer wordt bepaald door het verbruik en het vermogen van de motor van de auto. Hiervoor moet u de auto melden bij het "Finanzamt" in uw regio.

(EUROPEES) RIJBEWIJS

Het beste kunt u uw geldig Nederlands rijbewijs direct ná de verhuizing omwisselen voor een Duits rijbewijs; dit hoeft **daarna niet meer verlengd** te worden.

Uw Nederlandse rijbewijs blijft geldig tot de vervaldatum (maximaal 10 jaar na afgifte). Daarna moet u het rijbewijs binnen een half jaar na (Nederlandse) vervaldatum omwisselen voor een Duits rijbewijs.

Uitzonderingen hierop zijn de rijbewijzen die bij de verhuizing naar Duitsland nog geen 2 jaar oud zijn, deze moeten binnen 3 maanden in de Duitse woongemeente bij de "Straßenverkehrsbehörde" geregistreerd worden. (In Duitsland wordt bij het behalen van een rijbewijs een proeftijd van 2 jaar gehanteerd het z.g. "Probeführerschein").

Let op: Het is van belang bij het geldige NL rijbewijs een inschrijvingsbewijs van de nieuwe woonstaat te bewaren, omdat op het rijbewijs geen adreswijziging wordt aangebracht.

Voor rijbewijzen voor autobussen en vrachtauto's gelden andere regels, informatie hierover is te verkrijgen bij de "Straßenverkehrs-behörde" en bij de EUREGIO.

Na emigratie naar Duitsland kan het rijexamen alléén in Duitsland afgelegd worden!!

Let op: In Duitsland kunnen andere verkeersregels gelden dan in Nederland, b.v. gebruik bromfiets en het bromfietsrijbewijs.

Vraag bij twijfel bij de plaatselijke politie naar de voor in Duitsland geldende verkeersregels. Informatie over de verkeerswetgeving vindt u op: <http://www.gesetze-im-internet.de/stvo/>

PASPOORT

Vanaf 2 januari 2008 kunnen Nederlanders die in de Duitse grensstreek wonen ook in Enschede en vanaf mei 2011 in

Winschoten hun reisdocumenten aanvragen. Om in Enschede een paspoort aan te vragen is een afspraak noodzakelijk, hiervoor kunt u bellen met 0031-53-4818181. Vanaf maart 2013 kunt u ook in 's Heerenberg terecht voor het aanvragen en verlengen van het paspoort. Daarnaast kunt u natuurlijk ook terecht bij het consulaat generaal in Düsseldorf.

Vraag het paspoort tijdig aan, de aanvraag kan twee maanden in beslag nemen!! Ook in Enschede en Winschoten dient u een afspraak te maken!!

NATIONALITEIT

Emigratie houdt niet in dat u van nationaliteit moet veranderen, u houdt uw eigen nationaliteit. U kunt de Duitse nationaliteit op verschillende wijze verkrijgen:

- Het hebben van een wettelijke aanspraak op naturalisatie,
- Het verkrijgen van de Duitse nationaliteit door geboorte
- Naturalisatie door de wet
- Naturalisatie op beoordeling

Bij emigratie naar Duitsland wijzigt uw nationaliteit alleen indien u hiertoe een verzoek indient bij de Duitse overheid

Naturalisatieaanvragen kunt u indienen bij uw gemeente. U kunt daar ook informatie krijgen over de voorwaarden waaraan u moet voldoen.

TROUWEN IN DUITSLAND

Wanneer u in Duitsland wilt trouwen en één van de partners of beide partners hebben de Nederlandse nationaliteit, dan kunnen er verschillende situaties optreden waarvoor diverse documenten nodig zijn. Vraag bij de gemeente in Duitsland, waar u het huwelijk wilt sluiten na, welke documenten in uw situatie nodig zijn.

Let op: Regel de formaliteiten op tijd, omdat sommige documenten rechtsgeldig gemaakt moeten worden en dit enige tijd in beslag kan nemen.

BANKZAKEN

Vraag bij uw bank naar de eventuele gevolgen van de voorgenomen emigratie. Denk bijvoorbeeld aan de volgende zaken:

- Wordt uw loon/salaris overgemaakt op een Nederlandse bankrekening en blijft dat zo?
- Zijn er overboekingskosten bij periodieke afboekingen naar een Duitse bankrekening?
- Geef uw IBAN- en BIC-codes van uw Duitse bankrekening door aan de werkgever/uitkeringsinstantie!
- Hoe gaat het met de lopende (spaar)rekeningen en de berichtgeving hiervan?
- Worden de afschriften zonder extra kosten naar een Duits adres verstuurd etc.?

HUISDIEREN

Heeft u huisdieren die met u meeverhuizen? Sinds 1 oktober 2004 is er een Europees dierenpaspoort ingevoerd. Het nieuwe document vervangt alle in Europa gebruikte paspoorten en soortgelijke documenten die worden gebruikt voor het vervoer van dieren naar het buitenland. Vraag bij uw dierenarts naar de afschriften en begeleidende documenten, bijv. verplichtingen m.b.t. inenting.

Meer informatie hierover kunt u vinden op www.knmvd.nl en www.rijksoverheid.nl.

Let op: Voor huisdieren moet u bij veel verzekeringsmaatschappijen een aanvullende aansprakelijkheidsverzekering afsluiten. Vraag dit na!

HET KOPEN VAN EEN HUIS IN DUITSLAND

Het kopen van een woning in een ander land van de Europese Unie is in het Europese recht niet vastgelegd.

De aankoop van een onroerende zaak blijft daarmee een zaak van de lidstaten en richt zich naar het nationale rechtssysteem van het land, waar het stuk grond of de woning zich bevindt. Dit geldt zowel voor de voorwaarden van de aankoop als ook voor de aan het eigendom verbonden rechten en plichten. De koop van een woning in Duitsland is dus gebonden aan de Duitse wet- en regelgeving.

In de brochure "Een huis kopen in Duitsland" van EUREGIO wordt een overzicht gegeven van de rechten en plichten rondom de koop van een woning in Duitsland. De brochure is te downloaden via de site www.euregio.nl.

De makelaars en banken in de grensstreek hebben vaak ook uitgebreid informatiemateriaal ter beschikking.

HET HUREN VAN EEN HUIS IN DUITSLAND

In plaats van een huis kopen kunt u ook een huis gaan huren in Duitsland. Om inzicht te krijgen in het aanbod kunt u het beste de weekend-edities van de kranten erop naslaan. U kunt zich echter ook wenden tot een makelaar. Deze brengt echter voor de bemiddeling provisie (2 maanden huur) in rekening. Voor juridische ondersteuning en advisering rondom een huurovereenkomst kunt u ook terecht bij een Mieterverein. In Duitsland bevinden zich ongeveer 350 Mietervereine. Deze Mietervereine worden in de overkoepelende Deutscher Mieterbund (zie adressenlijst) vertegenwoordigd. Om echter een beroep op deze verenigingen te kunnen doen, moet u lid zijn. Bij de Deutscher Mieterbund kunt u het adres opvragen van de in uw woonplaats verantwoordelijke Mieterverein.

ADRESSENLIJST

Consulaat Generaal Düsseldorf: Oststraße 10 40211 Düsseldorf Postfach 103943 40030 Düsseldorf Tel. 0211 1793010 Fax 0211359040 e-mail: dus@minbuza.nl	Consulaat Generaal München: Tel. 089 - 206026710 Fax 089 - 206026730 email: mun@minbuza.nl	SVB/Bureau voor Duitse Zaken Postbus 10505 6500 MB NIJMEGEN Tel. 024 - 3431811 Fax 024 - 3431905 bdz@svb.org www.svb.nl/bdz	UWV UWV – telefoon: 0900 - 9294 (lokaal tarief) Buitenlandafdeling: 0031 888 982 001 www.uwv.nl
Advocatenkantoor Dijks & Leijssen (gespecialiseerd in Duits/ Nederlandse zaken) Boddenkampsingel 76 Postbus 76 7500 AB Enschede Tel. 053 - 4335466 Fax 053 - 4331001 e-mail: info@dijksleijssen.nl www.dijksleijssen.nl	Ambassade Berlijn: Klosterstr. 50 10179 Berlijn Tel.: 030 20956-0 Fax: 030 20956-441 Openingstijden consulaire afde- ling: ma t/m vr van 09:00 - 12:30 uur Kantoortijden: ma t/m vr van 08:30 - 17:15 uur	Rijksoverheid Tel. 1400 Vanuit buitenland: 0031774656767 op werkdagen van 08.00-20.00 (gratis) www.rijksoverheid.nl	DUO-IB Groep Servicekantoor Groningen: Kempkensberg 4 9722 TB Groningen IB-Groep infolijn: 050 - 599 7755 Fax: 050 - 599 9850 www.ib-groep.nl
Advocatenkantoor von Rosen- stiel & Richter (Duits-Nederlands Advocatenkantoor) Gronausestraat 1193 7534 AH Enschede Tel. 053 - 4619190 Fax 053 - 4619188 e-mail: Dirk@rosenstiel.nl www.rosenstiel.nl	Advocatenkantoor von Rosen- stiel & Richter (Duits-Nederlands Advocatenkantoor) Schützenstraße 73 48429 Rheine Tel. 05971 - 985729 Fax 05971 - 985730 e-mail: richter@anwaltrichter.de www.anwaltrichter.de	Menzis Zorgverzekeraar Postbus 75000 7500 KC Enschede Tel. 088 - 2224040 Fax 053 - 4853299 Tel. Afdeling Buitenland: 0031- 534853477 www.menzis.nl	CVZ Eekholt 4 Postbus 320 1110 AH Diemen tel. 010 - 4289551 fax 020 - 7978995 info@cvz.nl www.cvz.nl
Belastingdienst Buitenland Postbus 2865 6401 DJ Heerlen Tel. 055-5385385	Informatiecentrum Belasting- dienst Buitenland (Team GWO) Tel. vanuit NL: 0800 - 0241212 Tel. vanuit D: 0800 - 1011352 www.belastingdienst.nl	AGIS van Asch van Wijckstraat 55 Postbus 19 3800 HA Amersfoort afd. buitenland tel. 033 - 4456870 www.agisweb.nl	Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid Tel. 0800 - 9051 (gratis) Tel. +31 70 - 333 4444 www.rijksoverheid.nl
Kraftfahrzeugbundesamt (KBA) Fördestraße 16 D - 24944 Flensburg Tel. 0461 - 316-0 www.kba.de	Deutscher Mieterbund e.V. Littenstraße 10 10179 Berlin Tel. 030 - 22323-0 e-mail: info@mieterbund.de www.mieterbund.de	Stadskantoor Enschede Hengelosestraat 51 7514 AD Enschede Postbus 20 7500 AA Enschede tel. 053 - 4818181 fax 053 - 4317474 www.enschede.nl	Gemeente Oldambt Johan Modastraat 6 Postbus 175 9670 AD Winschoten Tel. 0597 - 482000 www.gemeente-oldambt.nl
Duitse Krankenkassen Voor adressen zie onderstaande websites: www.aok.de www.barmer-gek.de www.dak.de www.ikk.de	EUREGIO Enscheder Straße 362 D-48599 Grownau Postbus 6008 NL-7503 GA Enschede Telefoon: 053 / 460 51 51 Telefax: 053 / 460 51 59 www.euregio.eu burgeradvies@euregio.nl		

Colofon

Uitgave van:

EUREGIO

Postbus 6008
7503 GA Enschede

Postfach 1164
48572 Gronau

Tel: 053-4605151
Fax: 053-4605159

Tel: 02562-7020
Fax: 02562-70259

Internet: www.euregio.eu

Email: info@euregio.eu

Redactie:

Adviseurs afdeling Burgeradvisering, EUREGIO

Deze uitgave is met financiële ondersteuning van de Europese Commissie gerealiseerd.

De informatie in deze brochure is met de grootste zorg samengesteld. Door veranderingen kunnen gepubliceerde gegevens niet meer juist zijn. De EUREGIO kan niet aansprakelijk gesteld worden voor het gestelde in deze uitgave.

Overname van gegevens uit deze uitgave is alleen toegestaan met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van EUREGIO.

Enschede/Gronau, juni 2013

INTERREG - Grenzregionen gestalten Europa
Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung der Europäischen Union
INTERREG - Grensregio's bouwen aan Europa
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling van de Europese Unie

Bezoekadres: Enschederstrasse 362, 48599 Gronau
Telefoon: 053-4605151